

สารบัญ

บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
บทที่	
1. บทนำ	1
1 สภาพของปัญหา	1
2 ขอบเขตและวัตถุประสงค์ในการศึกษา	3
3 วิธีการศึกษา	4
4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2. ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์กฎหมายสากลของนิติเวชกรรม	5
1.ระบบกฎหมายโรมัน (Roman Law)	5
1.1 ยุคโบราณหรือราชาธิปไตย (Monarchy)	5
1.2 ยุคสาธารณรัฐ (Republic)	6
1.3 ยุคจักรวรรดิ (Empire).....	10
1.3.1 การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย (Self-defence)	16
1.3.2 การกระทำโดยความจำเป็น (Necessity)	19
1.3.3 การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Actions of a magistrate)	24
1.3.4 การช่วยเหลือตนเอง (Self-Help).....	25
2.ระบบกฎหมายสมัยกลาง (Medieval Age).....	26
2.1 ยุคกฎหมายของอนารยชน (Barbarians Law).....	27
2.1.1 อนารยชนบูกันเดียน (Burgundian)	27
2.1.2 อนารยชนลอมบาร์ด (Lombard)	28
2.2 ยุคกฎหมายศาสนา (Canon Law)	29

2.2.1 การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย (Self-defence)	30
2.2.2. การกระทำโดยความจำเป็น (Necessity)	31
2.3 ยุคกฎหมายธรรมชาติ (Natural Law)	31
2.3.1 การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย (Self-defence)	32
2.3.2 การกระทำโดยความจำเป็น (Necessity)	33
2.3.3 การช่วยเหลือตนเอง (Self-Help).....	35
3. หลักกฎหมายนิรโทษกรรมตามกฎหมายต่างประเทศ	39
1. หลักกฎหมายนิรโทษกรรมตามระบบกฎหมาย Civil Law	39
1.1 นิรโทษกรรมตามหลักกฎหมายฝรั่งเศส	40
1.1.1 หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบเพื่อละเมิด	40
1.1.2 นิรโทษกรรม (Faits justificatifs)	42
1.1.2.1 การป้องกันตนเอง (La légitime défense)	43
1.1.2.2 การกระทำโดยจำเป็น (L'état nécessité).....	46
1.1.2.3 การกระทำตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย (Ordre de la loi ou d' un supérieur)	50
1.1.2.4 การช่วยเหลือตนเอง (Justice privéé)	52
1.2 นิรโทษกรรมตามหลักกฎหมายเยอรมัน	53
1.2.1 หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบเพื่อละเมิด	53
1.2.2 นิรโทษกรรม (Rechtfertigungsgründe)	55
1.2.2.1 การป้องกันตนเอง (Notwehr)	56
1.2.2.2 การกระทำโดยจำเป็น (Notstand)	60
1.2.2.3 การกระทำที่กฎหมายให้อำนาจ (Gesetzliche Ermächtigung)	63
1.2.2.4 การใช้กำลังเพื่อป้องกันสิทธิ (Selbsthülfe)	65
1.3 นิรโทษกรรมตามหลักกฎหมายสวิส	67
1.3.1 หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบเพื่อละเมิด	67
1.3.2 นิรโทษกรรม	71
1.3.2.1 การป้องกันตนเอง (Legitimate Defence)	71

1.3.2.2 การกระทำโดยความจำเป็น (Necessity)	72
1.3.2.3 การป้องกันสิทธิของตนเอง (Self-Help).....	73
1.4 นิรโทษกรรมตามหลักกฎหมายออสเตรเลีย	75
1.4.1 หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบเพื่อละเมิด	75
1.4.2 นิรโทษกรรม	78
1.4.2.1 การป้องกันตนเอง (Self-defence).....	78
1.4.2.2 การกระทำโดยจำเป็น (Necessity)	80
1.4.2.3 การช่วยเหลือตนเอง (Self-help).....	81
1.5 นิรโทษกรรมตามหลักกฎหมายอิตาลี.....	82
1.5.1 หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบเพื่อละเมิด	82
1.5.2 นิรโทษกรรม	84
1.5.2.1 การป้องกันตนเอง (Self-defence)	84
1.5.2.2 การกระทำโดยจำเป็น (Necessity)	85
1.6 นิรโทษกรรมตามหลักกฎหมายญี่ปุ่น.....	87
1.6.1 หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบเพื่อละเมิด	87
1.6.2 นิรโทษกรรม	89
1.6.2.1 การป้องกันตนเอง (Self-defence)	90
1.6.2.2 การกระทำโดยจำเป็น (Necessity)	91
2 หลักกฎหมายนิรโทษกรรมตามระบบกฎหมาย Common Law.....	94
2.1 นิรโทษกรรมตามหลักกฎหมายอังกฤษ	94
2.1.1 หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบเพื่อละเมิด	94
2.1.2 นิรโทษกรรม (justifiable acts).....	95
2.1.2.1 การกระทำป้องกัน (Defence)	96
ก) การป้องกันบุคคล (Defence of person)	96
ข) การป้องกันบุคคลอื่น (Defence of another person).....	98
ค) การป้องกันทรัพย์สิน (Defence of property)	99
2.1.2.2 การกระทำโดยความจำเป็น (Necessity)	102
2.1.2.3 การกระทำโดยช่วยเหลือตนเอง (Self-help).....	107
ก) การระงับนิวแชนซ์ (Abatement of nuisances)	107

ข) การจับหรือยึดสิ่งหาทรัพย์สินที่เข้ามาทำ	
ความเสียหายในที่ดินของ(Distress Damage Feasant)	108
2.1.2.4 การทำตามอำนาจของกฎหมาย (Authority of Law)	111
2.2 นิรโทษกรรมตามหลักกฎหมายสหรัฐอเมริกา	114
2.2.1 หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบเพื่อละเมิด	114
2.2.2 หลักเกณฑ์นิรโทษกรรมตามกฎหมายสหรัฐ	114
2.2.2.1 การกระทำป้องกัน (Defence)	116
ก) การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย (Self-Defense)	116
ข) การป้องกันบุคคลอื่น (Defence of another person).....	123
ค) การป้องกันทรัพย์สิน (Defence of property)	125
2.2.2.2 การกระทำโดยความจำเป็น (Necessity)	131
2.2.2.3 การกระทำโดยช่วยเหลือตนเอง (Self-help).....	136
2.2.2.4 การทำตามอำนาจของกฎหมาย (Authority of Law)	138
ก) การปฏิบัติตามกฎหมาย (Legal process)	138
ข) การจับกุมผู้กระทำความผิด (Arrest).....	139
4. ความหมายทั่วไปและประวัติความเป็นมาของบทบัญญัติเรื่องนิรโทษกรรม.....	142
1 ความหมายของนิรโทษกรรมโดยทั่วไป.....	142
2 ความเป็นมาในทางประวัติศาสตร์ของบทบัญญัติเรื่องนิรโทษกรรม	
ตามกฎหมายไทย	146
2.1 นิรโทษกรรมตามกฎหมายสมัยโบราณ	147
2.2 นิรโทษกรรมตามกฎหมายสมัยใหม่.....	150
2.2.1 กฎหมายประมุขรัฐรายส่วนแบ่ง	150
2.2.2 ประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์.....	157
2.2.2.1 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	
ฉบับพุทธศักราช 2466	157
2.2.2.2 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับปัจจุบัน	163

5. หลักกฎหมายนิรโทษกรรมตามกฎหมายไทย	168
1 หลักเกณฑ์ความรับผิดเพื่อละเมิดตามกฎหมายไทย	168
1.1 จงใจหรือประมาทเลินเล่อ (Willfully or Negligently)	168
1.2 การกระทำโดยผิดกฎหมาย (Unlawfully)	169
1.3 ความเสียหาย (Damage)	170
1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล (Causation)	171
2 หลักเกณฑ์นิรโทษกรรมตามกฎหมายไทย	172
2.1 ความหมายของนิรโทษกรรม	172
2.1.1 ตามความเห็นของนักนิติศาสตร์	173
2.1.2 ตามความเห็นของศาล	179
2.2 ประเภทของนิรโทษกรรมตามกฎหมายไทย	180
2.2.1 การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย	181
2.2.2 การกระทำตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมาย	187
2.2.3 การกระทำโดยความจำเป็น	192
2.2.4 การป้องกันให้สมดังสิทธิ	196
2.2.5 การจับและยึดไว้หรือฆ่าสัตว์ที่เข้ามาทำความเสียหาย ในอสังหาริมทรัพย์	199
3 ภาระการพิสูจน์นิรโทษกรรมตามกฎหมาย	203
3.1 ภาระการพิสูจน์คดีละเมิดตามกฎหมายไทย	203
3.2 ภาระการพิสูจน์ข้อต่อสู้นิรโทษกรรม	204
6. วิเคราะห์ปัญหาและหลักเกณฑ์การใช้และตีความบทบัญญัติเรื่องนิรโทษกรรมตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	205
1 วิเคราะห์ความหมายของคำว่า“นิรโทษกรรม” ในระบบกฎหมายไทย	205
2. วิเคราะห์ที่มาของบทบัญญัติเรื่องนิรโทษกรรม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย	206

3. วิเคราะห์ปัญหาและหลักเกณฑ์การใช้การตีความ	
บทบัญญัติเรื่องนิรโทษกรรมตามประมวลกฎหมาย	
แพ่งและพาณิชย์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ	210
3.1 ความหมายของคำว่า นิรโทษกรรม ตาม	
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	210
3.2 หลักเกณฑ์การใช้การตีความนิรโทษกรรม	
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของ	
นักนิติศาสตร์ไทยและศาลฎีกาเปรียบเทียบกับ	
กับระบบกฎหมายต่างประเทศ	216
3.2.1 การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย	217
3.2.2 การกระทำตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมาย	222
3.2.3 การกระทำโดยความจำเป็น	227
3.2.4 การป้องกันให้สมดังสิทธิ.....	232
3.2.5 การจับและยึดไว้หรือฆ่าสัตว์ที่เข้ามาทำความเสียหาย	
ในอสังหาริมทรัพย์	235
7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	240
1 บทสรุป.....	240
2 ข้อเสนอแนะ	244
2.1 นักนิติศาสตร์ไทยควรให้ความสำคัญ	
กับหลักการนิรโทษกรรมมากกว่าที่เป็นอยู่.....	244
2.2 การตีความนิรโทษกรรมควรคำนึงถึง	
นิติวิธีในเชิงกฎหมายเปรียบเทียบ	245
2.3 เสนอให้ปรับแก้ไขข้อหมวดเพื่อให้	
สอดคล้องกับความหมายที่แท้จริง	245
2.4 เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัตินิรโทษกรรม	246
บรรณานุกรม	253
ประวัติการศึกษา.....	267